

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 221/2024 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om inverkan av regeringens beslut på priserna på drivmedel och hur de kompenseras bilisterna

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 221/2024 rd undertecknat av riksdagsledamot Jouni Ovaska /cent:

Vilken är den sammanlagda effekten av besluten som regeringen hittills fattat och ökningen av distributionsskyldigheten enligt regeringsprogrammet på pumppriserna för bensin och diesel i slutet av valperioden 2027,

hur ämnar regeringen hålla löftet i sitt regeringsprogram att inte höja pumppriserna på trafikbränslen genom egna beslut,

hur mycket har regeringen ännu förberett sig på att sänka bränslebeskattningen,

varför har regeringen beslutat att ansluta Finland till EU:s utsläppshandelssystem för distribution av fossila bränslen redan 2027 utan att utnyttja möjligheten att skjuta upp det till 2031,

ämnar regeringen kompensera inte bara transportföretagare (s.k. yrkesdiesel) utan också vanliga bilister

för de höjda pumppriserna för drivmedel som beror på anslutningen till EU:s utsläppshandelssystem 2027 och

håller regeringen genom sina egna beslut på att urvattna Finlands åtaganden till EU att minska utsläppen från trafiken, vilket kan bli dyrt för finländska skattebetalare i efterhand (EU-sanktioner och skyldighet att köpa utsläppsrätter)?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Den nuvarande regeringen har beslutat om flera åtgärder som sänker priserna på drivmedel. För det första sänker regeringen i enlighet med regeringsprogrammet nivåerna för distributionsskyldigheten 2024–2027 jämfört med de nivåer för distributionsskyldigheten för förnybara bränslen som föreskrevs av Marin-Saarikkos regering. År 2027 kommer distributionsskyldighetens allmänna skyldighet att vara 7,5 procentenheter och tilläggsskyldigheten 2 procentenheter lägre än

i den gällande lagen. Detta kommer enligt uppskattningarna att sänka bränslepriset med cirka 8–9 cent per liter enligt 2027 års nivå enligt regeringens propositionsutkast .

För det andra kommer sänkningen av bränsleskatten från och med början av detta år samt sänkningen av bränsleskatten enligt planen för de offentliga finanserna 2026 och 2027 att sänka konsumentpriset på bränslen enligt 2027 års nivå med sammanlagt uppskattningsvis cirka 8 cent per liter. Den höjning av den allmänna mervärdesskattesatsen som regeringen beslutat om höjer konsumentpriserna på bränsle med cirka 2,2–2,5 cent per liter, om man antar att bränslepriset utan en höjning av mervärdesskatten skulle vara 1,8–2 euro per liter från början av 2027.

Utöver dessa beslut innehöll Marin-Saarikkos regerings klimatplan på medellång sikt indexjusteringar av bränsleskatterna från 2024 framåt. Effekten av att dessa indexjusteringar inte görs på konsumentpriserna på bränsle är cirka 6 cent per liter enligt 2027 års nivå. I sin helhet har de beslut som regeringen hittills fattat således sänkt konsumentpriserna på bränsle med cirka 20 cent per liter jämfört med den föregående regeringens klimatpolitiska väg.

När det gäller utsläppshandeln med fossila bränslen bör man komma ihåg att det är fråga om en lösning på EU-nivå som beslutades under statsminister Marins regeringsperiod. Införandet av lösningen var en utsläppsminskningsåtgärd som Marin-Saarikkos regering drog upp riktlinjer för. Detta framgår till exempel tydligt av Marin-Saarikkos regerings klimatplan på medellång sikt, där införandet av utsläppshandeln antogs minska koldioxidutsläppen med cirka 0,6 megaton före 2030.

Att skjuta upp införandet av utsläppshandeln till 2031 skulle ha medfört betydande nettokostnader för de offentliga finanserna när man beaktar de avgifter till den sociala klimatfonden som Marin-Saarikkos regering kommit överens om i EU:s utsläppshandelsförhandlingar. Dessutom skulle uppskjutandet av utsläppshandeln till 2031 ha skapat en betydande osäkerhet och en ekonomisk risk för aktörerna i branschen när det gäller att uppfylla kriterierna för uppskjutande av införandet av utsläppshandeln. Statsminister Orpos regering har beslutat att jämka kostnaderna för den nya utsläppshandeln i logistikkedjan genom att från och med början av 2027 införa ett system för återbäring av punktskatten på dieselbränsle, det vill säga en så kallad yrkesdiesel. Beredningen genomförs så att hållbarheten i de offentliga finanserna säkerställs. Med beaktande av det svaga läget i de offentliga finanserna och de redan genomförda och beslutade åtgärderna håller regeringen inte på att bereda några andra nya åtgärder för att sänka bränslepriserna.

Statsminister Orpos regering har i enlighet med regeringsprogrammet förbundit sig att uppfylla klimatförpliktelserna. Det är sant att de åtgärder som regeringen hittills har beslutat om i fråga om trafikbränslen ökar de beräknade utsläppen från den inhemska trafiken och att ökningen av de beräknade utsläppen från trafiken i sig kan öka kostnaderna för den offentliga ekonomin. Det är dock viktigt att beakta att sänkningen av distributionsskyldigheten och sänkningen av bränsleskatten på motsvarande sätt avsevärt minskar skattebetalarnas kostnader i form av lägre bränslepriser

och minskade indexbundna förmånsutgifter. Till skillnad från den förra Marin-Saarikkos regering strävar den nuvarande regeringen efter att de åtgärder som den beslutat om i fråga om trafikbränslen inte ska öka de finländska skattebetalarnas totala kostnader.

Helsingfors 26.6.2024

Finansminister Riikka Purra